

ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ 1910

Ο 1910 δύναται νά ὀνομασθῇ ἔτος ἐξελίξεως ἡρέμου καὶ προοδευτικῆς. Καὶν ἐξαιρετικὸν γεγονός δὲν συνετάραξε τὸν πνευματικὸν κόσμον, ἀλλ' ἡ τελεσθεῖσα ἐργασία

ἐξυπῆρξεν ἀνοικοδομητικὴ, σκόπιμος καὶ γόνιμος.

Διὰ τὴν Ἑλλάδα τὸ 1910 παρουσιάζει τὴν αὐτὴν, ὡς ἀπὸ τινων ἔτων, στασιμότητα εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς τέχνας, κάποιαν πρόωρον κούρασιν τῶν παλαιότερων λογίων, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου αἱ νέαι ἐμφανίσεις δὲν ὑπῆρξαν πολὺ ἐνθαρρυντικαί. Εἰς τὴν ταχείαν ταύτην ἀνασκόπησιν τῶν σπουδαιωτέρων ἐπιστημονικῶν, φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν συμβάντων τοῦ ἐκπνέοντος ἔτους θὰ θίγωμεν ἀπλῶς τὰ κυριώτερα γεγονότα, ἅτινα εἶνε ἱκανὰ νὰ μᾶς δώσουν τὴν ἀληθῆ φυσιογνωμίαν τοῦ 1910.

Ἡ Ἀρχαιολογία ἐξηκολούθησε ἀνασκάπτουσαι καὶ ἀνευρίσκουσαι. Αἱ ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὸ τοῦ Μασπερό διενεργηθεῖσαι ἀνασκαφαὶ νέα ἤγαγον εἰς φῶς εὐρήματα. Ἐν Ἑλλάδι διενεργήθησαν ἀνασκαφαί; Ἐν Ἀθήναις—εἰς τὸν Κεραμεϊκὸν, Ρωμαϊκὴν Ἀγορὰν, Πνύκα. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις: εἰς Θεσσαλίαν, Τίρυνθα, Ἑρέτριαν, Τεγέαν, Δευκάδα, Δῆλον, Θήβας, Σικυῶνα, Ἡλίδαν, Μῆλον, Σπάρτην, Ὠρωπὸν, Κέρκυραν. Πίστις ἐν Κρήτῃ, Ραντίδι Κύπρου καὶ Ἐφέσῳ. Ἡ ἀνεύρεσις τοῦ ἀρχαιοτάτου ἱεροῦ τῆς Παφίας Ἀφροδίτης ὑπῆρξε τὸ σημαντικώτερον γεγονός. Ἐξηκολούθησεν ἡ ἀναστήλωσις τῶν Προπυλαίων, ἐνεκαίνισθη νέα Ἀρχ. Σχολὴ ἐν Ἀθήναις, ἡ Ἱταλικὴ, ἰδρῦθη τὸ Ἀρχαιολογικὸν Συμβούλιον, διωρίσθησαν τρεῖς νέοι ἔφοροι Ἀρχαιοτήτων, ἐγένοντο ἱκανοὺ ἐνδιαφέροντος ἀνακωνώσεις εἰς τὰς ξένας Ἀρχαιολ. Σχολὰς ὡς καὶ εἰς τὴν Ἀρχαιολ. Ἐταιρίαν. Εἰς τὸ ἐνεργητικὸν αὐτὸ ἀντιτίθεται ἡ παρατηρηθεῖσα βαθμιαία ἀποχρωμάτισις τῶν ζωγραφικῶν τῶν Παναγῶν. Ὡς νίκη τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος δεόν νὰ θεωρηθῇ ἡ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ὁξφόρδης ἀναγνώρισις ὡς ὑποχρεωτικοῦ μαθήματος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Ἡ Ἐπιστήμη κατήγαγε ἐπιτυχίαν θριαμβευτικὴν μὲ τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ Ἐρλιχ, τὴν καταπολεμοῦσαν τὴν εἰδεχθεστέραν τῶν νόσων.

Ἡ ἀεροπλοΐα ἠρτίμησε τὰ περισσότερα θύματα ἐν τῇ ἐπιτεύξει τοῦ ρεκόρ, τὸ ὅποιον κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀνῆλθεν εἰς δυσθεώρητον ὕψος. Ἡ ἀπόπειρα τῆς

ἐναερίου διαβάσεως τοῦ Ὠκεανοῦ ἀποτελεῖ τὴν τολμηροτέραν ἀπόπειραν τῆς κατακτήσεως τοῦ ἀέρος ἀπὸ Δημοουργίας.

Ἐν Ἑλλάδι τὸ ἐπιστημονικώτερον γεγονός εἶνε ἡ ἐκκαθάρισις τῶν 17 καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ ὁ διορισμὸς 7, ἐν οἷς οἱ φιλόλογοι Παπαγεωργίου καὶ Σκιας.

Ὁ κόσμος τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν ἐώρτασε τὰ ἐξῆς *Ἰωβιλαῖα*. Τὴν 100τηρίδα τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου, τὴν 50τηρίδα τῆς Πάττης ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεώς της ἐπὶ σκηνῆς, τὴν 100τηρίδα ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Σοπὲν, ὁμοίως τοῦ Σούμαν, τὴν 25τηρίδα τοῦ Κλαρετῆ ὡς διευθυντοῦ τῆς Γαλλ. Κωμῳδίας, τὴν 99ῃν ἐπέτειον τοῦ Ἀγγλοῦ γελοιογράφου Τένιελ, τὴν 70 τοῦ διασημοτάτου τῶν γλυπτῶν Ροντέν.

Διαλέξεις ἐγένοντο ἐν Ἀθήναις αἱ τῆς Βυζαντιολογικῆς ἑταιρείας, τοῦ «Παρθενόσου» καὶ ἐκ τῶν ἰδωτικῶν ἀξιοσημεῖωτοι εἶνε αἱ τῶν κ. κ. Σβορώνου περὶ τῆς κόρης τοῦ Ἀντίου καὶ τοῦ Ἰππίου Κολωνοῦ, καὶ Ἀνδρουτσίου περὶ Τολστόη. Ἐκ τῶν ξένων διαλέξεων θορυβωδεστάτη καὶ ἐκκεντρικὴ ἡ κατὰ τοῦ Ρακίνα ἐπίθεσις τοῦ Φωσσού ἐν Παρισίοις.

Παγωνισμοὶ παρ' ἡμῖν ἐτελέσθησαν ὁ Σεβαστοπούλειος γλωσσικὸς (βραβευθέντος ἐνὸς φοιτητοῦ), ὁ ὕστατος Λασσάνειος (βραβευθέντος τοῦ κ. Καζαντζάκη) ὁ Ἀβερῳφειος τοῦ Πολυτεχνείου (ἀποσταλέντων δύο ἀποφοίτων τῆς ζωγραφικῆς εἰς Εὐρώπην), ὁ Ἀβερῳφειος δραματικὸς τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν, ἐν δὲ Κ)πόλει ὁ τῷ Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ δραματικὸς (οὐδενὸς βραβευθέντος). Προσηκροῦν πρὸς τοῖς καὶ διεθνῆς διαγωνισμὸς ἀρχιτεκτονικὸς διὰ τὸ μέγαρον τῶν ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίων.

Αἱ Καλαὶ Τέχναι ἠρτίμησαν πολλὰς καλλιτεχνικάς ἐκθέσεις, ὧν σπουδαιότεραι εἶνε τὰ δύο Σαλὸν τῶν Παρισίων, ἑαρινὸν καὶ φθινοπωρινόν, αἱ ἐκθέσεις Βενετίας, Φλωρεντίας, Μονάχου, Βρυξελλῶν, Λιέγης τῶν διαφημίσεων, Ἀμβούργου τῶν νέων Γερμανῶν ζωγράφων, Βερολίνου τῆς Γαλλικῆς τέχνης τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, Παρισίων γελοιογραφικῶν, Καίρου, ἡ ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἑταιρείας, ἡ τοῦ Θ. Θωμοπούλου ἐν Ἀθήναις, Ἑ.π. Θωμοπούλου ἐν Πάτραις, Β. Μποκατσάμπη ἐν Ἀθήναις, Κ. Μαλέα ἐν Κωσταντινουπόλει καὶ Β. Ἰθακήσιον ἐν Σμύρῃ.

Ἡ ἀπόσπασις ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Καλλιτεχνικῆς Σχολῆς, ὁ διωρισμὸς ὡς καθηγητοῦ ἐν αὐτῇ τοῦ κ. Ροῦλου, ἡ ἰδρυσις «Συνδέσμου Ἑλλήνων Καλλιτεχνῶν», τὸ πρᾶτήριον τοῦ ἰδίου Συνδέσμου, ἡ βράβευσις τοῦ γλύπτου Κωνσταντίνου Δημητριάδου ἐν Παρισίοις καὶ ἐν Ἀργεντινῇ, ἡ ἰδρυσις τῆς προτομῆς τοῦ Παύλου Μελά ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ εἶνε τὰ σπουδαιότερα σημεῖα τῆς καλλιτεχνικῆς κινήσεως. Αἱ ἐν Ἀθήναις τάξεις τῶν ζωγράφων ἐστερήθησαν τοῦ κ. Ἀριστέως ἀπελθόντος εἰς Μόναχον, ἀλλ'

Πάλαμα του νεωτέρου.

Ἀφροδίτη καὶ Ἑρως.

ἐπανεκτήσαν τὸν κ. Ὄθωναϊον. Ἡ ἔθν. Πινακοθήκη κλειστή καὶ κατὰ τὸ 1910...

Ἐν Εὐρώπῃ ἡ ἴδρσις ἀνδριάντων καὶ μνημείων ἀδιάκοπος, ἰδίως ἐν Γαλλίᾳ.

Τὸ Θέατρον ἀνεστατώθη ἀπὸ τὸ δῆλ λάλημα τοῦ Σαντεκλέρ. Ἐκ τῶν ἄλλων νέων ἔργων ἐπιτυχίαν ἐσημείωσεν ἡ «Μωρὰ Παρθένος» τοῦ Μπατάιγ.

Ἐν Ἑλλάδι ἐδόθησαν πρωτότυπα ἔργα τὰ ἐξῆς : Ἀτμόσφαιρα—Ἀδελφὴ—Ἰόνη—ὁ ἄνθρωπός μας—Ὁ κομήτης τοῦ Χάλεϋ—Μαρία Πενταγιώτισσα—Μποῦκοτάξ—Πειρασμός—Τὰ μάτια τοῦ παπποῦ—Ἀπόκληροι—Λίνα Δράκα—Νέα Παναθήναια—Νέος Κινηματογράφος—Ἀγγέλω—τὰ μονόπρακτα τῶν κ.κ. Κολοκοτρώνη, Ζωγράφου, δεσπ. Ζωγράφου, οἱ Σκλάβοι—Ἀμαρτίαι γονέων—Διὰ τὸ χρῆμα—Εὐα Μαρία κλπ.—Φιλάρεσκος—Τὸ καινούργιο σπῆτι—Τὸ ξεριζώμα—Ὁ Βασιλεὺς Ἀνθίμαχος, — Ὑπεράνω τοῦ κόσμου τούτου—Ὁ ξένος. Ἐκ τούτων ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Ἀβερωφείου ἐχειροτόνησεν ὡς τὰ σχετικῶς καλλίτερα τέσσαρα, ἀσπλάγχως διομελήσασα τὸ ἔπαθλον. Ἐκ τῶν ἄλλων παραστάσεων δέον νὰ μνημονευθῇ ἡ «Λυσιστράτη» κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ... Γαλλικοῦ, ἡ ἐμφάνισις ὡς Ἀντιγόνης τῆς κ. Κιβέλης, ἡ παράστασις τοῦ «Κυρίου Ἐπιθεωρητοῦ» ὑπὸ ἐρασιτεχνῶν ὑπὲρ τοῦ Φθισιατρείου, εἰς τὸ ὁποῖον ὀφείλομεν καὶ τὰς τὸ πρῶτον εἰσαγομένους παρ' ἡμῖν πλα-

στικὰς εἰκόνας, ἡ ἐμφάνισις τῆς μιμογράφου καὶ χορευτρίας Θεσπίδος, ὁμοίως τῆς ὑψιφώνου κ. Ρεβέκκας ἐν τῇ Ἑλλ. μελοδράματι. Ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Τριπόλει Μαλλιαροπουλείου θεάτρου καὶ ἀνεκαινίσθη τελείως τὸ Δημοτικὸν τῶν Ἀθηνῶν. Ξένοι θίασοι ἦλθον εἰς Ἀθήνας οἱ τοῦ Λομπάρδο, τοῦ Καστελάνο καὶ Γαλλικῆ ὀπερέττα Ἡ ἔλευσις τῆς Ντόμαρ, τῆς Τέρρεν, τῆς Τουταίν, τῆς Πουζέ, τῆς Παρνὺ, τῆς Μπωζέ, τῆς Ρεζάν καὶ τῆς Γκαλβάνου ἐσημείωσαν ἐπιτυχίας ἐξαιρετικὰς. Συχνῇ ἡ παράστασις ἀρχαίων ἔργων ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν Ἀμερικῇ. Ἀναφέρομεν τὴν παράστασιν τοῦ «Οἰδίποδος Τυράννου» ἐν Βερολίνῳ, τῆς «Λυσιστράτης» ἐν Λονδίνῳ εἰς τὸ κτισθὲν ἀριστοκρατικὸν θέατρον τῆς Κήγκστον καὶ τῆς «Ἡλέκτρας» ἐν Λονδίνῳ.

Δέον νὰ ξαφθῶσιν αἱ παραστάσεις τοῦ Θ. Οἰκονόμου, ὡς καθαρῶς φιλολογικαί.

Εἰς Παρισίους παρεστάθη καὶ ἐν ἔργον Ἑλληνόποθεσσεως. Ἡ «Κατάκτησις τῶν Ἀθηνῶν» τοῦ de Bois.

Ἡ Μουσικὴ κίνησις ἐν γένει τείνει εἰς νέαν ὁλοκλήρην. Ὁ «Ἰππότης τῶν Ρόδων» τοῦ Στράτους, ἡ «Ἰζαμπὴ» τοῦ Μασκάνη, ἡ «Κόρη τῆς Δύσεως» τοῦ Πουτσίνι, ἡ «Σεμίραμις» τοῦ Ρεσπίγγι ἐπενεφημήθησαν ζωηρότατα.

Ἐν Ἀθήναις τὰ δύο Ὁδεῖα φιλοτιμῶς εἰργάσθησαν. Αἱ συμφωνικαὶ συναυλῖαι τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν ἀπε-

τέλεσαν ἐκλεκτὴν μουσικὴν ἀπόλαυσιν· εἰς τὸ Ὡδεῖον Λότνερ ἐδόθη τὸ δρατῆριον «Παράδεισος καὶ ψυχὴ» τοῦ Σοῦμανν. Πρωτότυποι συνθέσεις τοῦ Μάρσι καὶ τοῦ Καλομοίρη ἐξετελέσθησαν, διηλθον δὲ ἐξ Ἀθηνῶν ὁ Φλόριζελ, ὁ φλαουτίστας Λέβερεν, ὁ βιολιστὴς Λούδ-
λωφ, τὸ κουαρτέτο τῶν ἀρχαίων ὁργάνων, τὸ κουαρ-
τέτο Φίτσονερ.

Μουσικὰ γεγονότα ἄλλα εἶνε ἡ πρόσληψις τοῦ Κα-
ραβία εἰς τὸ θέατρον τοῦ Τουρίνου, τῆς Καλογερο-
πούλου εἰς τὸ Κονσέρ Λαρουμέ, τῆς Στυλιανίδου εἰς
Γερμανικὸν θέατρον, τοῦ Καμηλιέρη εἰς τὸ Κόβεν
Γκάρντεν τοῦ Λονδίνου, αἱ συνθέσεις τοῦ κ. Βάρβογλη,
ἡ βράβευσις τῆς Ἀθηναϊκῆς Μανδολιναῦτος ἐν Κρε-
μόνῃ, ἡ ἀφιξεις τοῦ καθηγητοῦ Σαίφερ, ἡ ἴδρυσις
Ὡδεῖου ἐν Κων)πόλει, τὸ Ἀθηναϊκὸν Κουαρτέτο καὶ
τὸ ἐξαιρετικὸν φαινόμενον τῆς αὐτομάτου συνθέσεως
παρὰ τῷ μικρῷ Γιαννικοπούλῳ.

Οἱ Μελλοντισταὶ νέα ἐξέδωκαν μαυνιφέστα, εἰσπη-
δήσαντες ἤδη εἰς τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν μουσικὴν.

Ἡ γυναικεία καιάκτησις εἰς τὸν κόσμον τῆς ἐπι-
στήμης καὶ τῶν γραμμάτων καὶ τὸ λῆξαν ἔτος ὑπῆρξε
θαρραλέα. Ἡ ὑποψηφιότης τῆς κ. Curie διὰ τὴν
Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν, ἡ εἰσοδος τῆς Ἰουδίθ
Γκωτιέ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Γκογκουρ, ἡ ἐπιτυ-
χία τῆς μυθιστοριογράφου Μαργαρίτας Ὠντόν, ἡ νέα
δραματικὴ συγγραφεὺς Λενερέ εἶνε λίαν ἐνθαρρυντικά
τεκμήρια τῆς γυναικείας πνευματικῆς δυνάμεως.

Ὁ Θάνατος κατὰ τὸ 1910 ἐθέρισεν οὐκ ὀλίγας
κορυφάς. Ἀπέθαναν ὁ διάσημος Κόιχ, οἱ μυθιστοριο-
γράφοι Raabe, Λάσβιτς, Καζανόβα, Μπωσενάρ, Μαντε-
γάτσα, Ρόδδ, Τομπλέρ, Χεϊμπέργκ, οἱ ποιηταὶ Μίκστατ,
Ζέρχερστ, ὁ θεατρικὸς συγγραφεὺς Ρενάρ, ὁ οἰμορι-
στὴς Τουαίν, οἱ Γάλλοι Ἀκαδημαῖκοι Μελχιόρ δὲ
Βογκέ, Μπαρμπόν, Βανδάλ, ὁ ἱεροκλῆρυξ Ὀλιβιέ, ὁ
κριτικὸς Gagnant, ὁ φυσιοδίφης Μορσο, ἡ ἰδρύτρια
τῆς Χριστιανικῆς ἐπιστήμης Ἐδδ, ὁ δραματικὸς συγ-
γραφεὺς Μπγιόρνσον, ὁ φιλόσοφος Τολστόη, οἱ συγ-
γραφεῖς Χέϋς, Χάουπμαν, Μπιερμπώμ, Χεβέξ, ἡ
κυρία Μαργν, Πίτσα, Ροβέρτα, οἱ μουσικοὶ Colonne
Ducoutray, Χοστένσκυ, Χάρτμαν, Λούση, οἱ ζωγράφοι
Hunt, Φρεμιέ, Σκαρμπίνα, Λέφες, Πριόρ, Κνϋffer,
Χέκιερ, Ἀσμπαχ, Δυπρέ, Σαίν, Φριεδρίχ, Κνάους, ὁ
διευθυντὴς τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου Κων)πό-
λεως Χαδμη βένης, ὁ ἀρχαιολόγος Μικαέλι, ὁ
ἠθοποιὸς Καϊνίτζ, ἡ αἰοδὸς Βιαρδῶ, ὁ ποιητὴς Μω-
ρεάς. Ἐν Ἀθήναις ἀπέθαναν ὁ ἀρχαιολόγος Βυζαντι-
νός, ὁ δημοσιογράφος Βερύκιος, ὁ ἰατρὸς Καλλιβωκάς,
ὁ λογογράφος Περ. Γιαννόπουλος, ὁ παιδαγωγὸς Βρα-
τσάνος, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Δαμασκηνός,
ὁ συγγραφεὺς Ν. Κωτσάκης καὶ οἱ ἠθοποιοὶ Ἀρνω-
τάκης, Χρυσάφης, Βαρνάβας καὶ Σαγιώρ.

✱

Αἱ ἐκδόσεις κατὰ τὸ 1910 πρωτοτύπων ἔργων
παρ' ἡμῖν, ἂν δὲν ἦσαν πολυπληθεῖς, ὑπῆρξαν ὅμως
ἐκλεκταί. Ἡ ἔλλειψις ὑποστηρίξεως ἐκ μέρους τῆς
Κοινωνίας, ἡ ὁποία δὲν ἀναγινώσκει, ἀπεθάρρυνε τοὺς
συγγραφεῖς καὶ αἱ ἐκδόσεις σπανίζουσι.

Αἱ θετικαὶ ἐπιστήμαι ἀπέκτησαν δύο μελέτας,
τὴν περὶ δημοδῶν φυτῶν Χελδράιχ—Μηλιαράκη, καὶ
τὴν περὶ ἐξελίξεως τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν τοῦ κ. Κ.
Σπαράνου.

Ἡ Θεολογία, τὸ Λεξικὸν τῆς Καινῆς Διαθήκης
τοῦ κ. Σωφρ. Εὐσταθιάδου, τὸν «Εὐαγγελιστὴν Μάρ-
κον» τοῦ κ. Χρ. Παπαδοπούλου, τὴν μελέτην περὶ Γυ-
ναϊκὸς ἐν ταῖς θρησκείαις τοῦ κ. Δ. Μπαλάνου, τὸν γ'
τόμον τῆς Χριστιανικῆς γραμματολογίας τοῦ κ. Δέρ-
βου, τὴν «Ἐκτακτικὴν ἐκδοκὴν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστά-
σεως» τοῦ κ. Τ. Θέμελη, τὸν «Σοσιαλισμὸν καὶ Χρι-
στιανισμὸν» τοῦ κ. Παπαμιχαήλ.

Αἱ Πολιτικαὶ Ἐπιστήμαι, τὴν περὶ Συντάγματος
μονογραφίαν τοῦ κ. Γλαράκη, τὸν «Κοινοβουλευτι-
σμὸν ἐν Ἑλλάδι» τοῦ κ. Καζάκη καὶ τὰς «Μελέτας
τῆς διπλωματικῆς ἱστορίας» τοῦ κ. Δρόσου.

Ἡ Ἱστορικὴ ἐπιστήμη τὴν περὶ Βλάχων καὶ Κου-
τοβλάχων μελέτην τοῦ κ. Χρυσόχου, τὴν «Ἱστορίαν
τῆς Ἡπείρου» τοῦ κ. Μέλιου, τὴν Ἱστορίαν τῆς Κύ-
πρου τοῦ κ. Περισιάνη, ὁμοίαν τοῦ κ. Κωνσταντινί-
δου, τὰς «Βυζαντινὰς σελίδας» τοῦ κ. Χασιώτου, τὰ
«Ἀργυροπούλεια» τοῦ κ. Σ. Λάμπρου, τὸ α' τεῦχος
τοῦ «Διπύλου» τοῦ κ. Δ. Καμπούρογλου.

Ἀρχαιολογικαὶ μελέται ἐξεδόθησαν αἱ «Νεαὶ
ἐρμηνεῖαι ἀρχαίων ἀναγλύφων» τοῦ κ. Σβορώνου,
τοῦ κ. Βερσάκη δύο μονογραφίαι (ἡ «Περὶ Διονυσια-
κοῦ θεάτρου» καὶ ἡ «Περὶ τοῦ περιβόλου τοῦ Ὀλυμ-
πείου»), ἡ περὶ «Θεμιστοκλείου» τοῦ κ. Δραγάτση,
αἱ «Ναυτικαὶ καὶ Ἀρχαιολογικαὶ μελέται» τοῦ κ.
Ράδου. Γεωγραφικὴν ἔκδοσιν μίαν εἶχομεν, τὸν
«Χάρτην τῆς Κύπρου» τοῦ κ. Χατζηγεώργη.

Φιλολογικὰ ἔργα ἠρίθμησε τὸ λῆξαν ἔτος ὀλίγα.
Τρεῖς μονογραφίαι τοῦ κ. Χατζηδάκη, δύο τοῦ κ. Α.
Μπούτουρα (τὴν «Φιλολογίαν καὶ Ἑκπαίδευσιν» καὶ
τὰ «Ὄνόματα τῶν μηνῶν»), τὰ πορίσματα ἐκ τῆς
Ἰλιάδος τοῦ κ. Δουμάκη, τὴν «Φιλοσοφίαν τοῦ Πλά-
τωνος» τοῦ κ. Ἰ. Ὀλυμπίου, δέον δὲ ν' ἀναφερθῇ ὡς
σημαντικὸν βῆμα ἐκδοτικῆς προόδου ἡ ἐκδοσις ὑπὸ
τοῦ κ. Φέξη τῆς «Φιλοσοφικῆς βιβλιοθήκης» καὶ τῆς
Μεταφράσεως τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων.

Ποιητικὰς μελέτας ἀπεκτένησαν τὴν περὶ Βύρωνος
τοῦ κ. Δασκαλάκη καὶ τὴν περὶ Καρδοῦτσι τοῦ κ.
Μπασιά.

Διηγημάτων τόμοι ἐξεδόθησαν οἱ ἐξῆς : «Ναυτικὰ
διηγήματα» Κ. Ράδου—«Στὸ Ἀλμπουργ» Κ. Παρο-
ρίτου—«Μακεδονικαὶ ραψοδίαι» Α. Τανάγρα—«Ἀ-
γάπη στὸ χωριὸν» Κ. Χατζοπούλου—«Παραμυθία χω-
ρὶς ὄνομα» Π. Δέλα.

Φιλοσοφικὰ διηγήματα: Οἱ Γίγαντες Μ. Παπαστρα-
τηγάκη.—Βρυκολάκων συμπόσιον Β. Ἡλιοπούλου.

Ἐντυπώσεις ταξειδιωτικαὶ ἐξεδόθησαν αἱ «Ἐν-
τυπώσεις ἀπὸ τοῦ Παρισι» τοῦ κ. Σιγούρου, αἱ «Εἰ-
κόνες Ἀθηνῶν καὶ Κωνσταντινουπόλεως» τοῦ κ. Ν.
Βασιλειάδου καὶ τρία ξένα περὶ Ἑλλάδος βιβλία, αἱ
«Ἑλληνικαὶ χώραι» τοῦ Γκορηνφίλδ, ὁ «Βίος ἐν Ἑλ-
λάδι» τοῦ Ντῶκετ Φέριμαν καὶ τὸ μυθιστόρημα «Τὰ
λουτρά τοῦ Φαλήρου» τοῦ Μπερτράν.

Θεατρικὰ ἔργα ἐξεδόθησαν : «Θέατρο καὶ πρόξα»
καὶ «Τσιγγανόθεοι» τοῦ κ. Σκίτη, «Ὁ Βασιλεὺς Ἀ-
νῆλιαρος» τοῦ κ. Πολέμη, ὁ «Πρωτομάστορας» τοῦ κ.
Ψηλορείτου.

Αἱ Καλαὶ Τέχναι ἐπλουτίσθησαν μὲ τρεῖς ἐκδό-
σεις : Τὸ «Ἡρῶν τοῦ Ἀγῶνος» τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκ-
δοτικῆς Ἑταιρίας, τὴν «Ἱστορίαν τῶν Καλῶν Τεχνῶν
τοῦ κ. Κ. Ζησίου καὶ τὴν περὶ «Καλοῦ καὶ Τέχνης»
μελέτην τοῦ κ. Κυπαρίσση.

Αἱ ποιητικαὶ συλλογαί, παρὰ τὴν στιχοπλημύ-
ραν, τὴν ἐκχονομένην διαρκῶς εἰς ἐφημερίδας, περιο-
δικὰ καὶ ἡμερολόγια, δὲν ἐφθασαν οὔτε τὰς δέκα.
Εἶνε δὲ αἱ ἐξῆς : «Δηκνυθός» Π. Ζητουριάτου—«Μι-
κρὰ τραγούδια» Μαράνου—«Καινουργία Λύρα» Δόγη
—«Δελινα» Ἐλένης Σβορώνου—«Θεῶλοι» Χ. Βαγ-
λέντη—«Νησιώτικα τραγούδια» Γ. Ζερβού—«Ἡλύ-
σια» Τ. Βιτούρη—«Τρόπαια στὴν τρικυμία» Σ.
Σκίτη—«Ἡ φλογέρα τοῦ Βασιλεῖ» Κ. Παλαμά. Εἰς
ταῦτα δέον νὰ προστεθῇ καὶ ἡ Γαλλιστὶ ἐκδοθεῖσα
«Δημιῶδης νεοελληνικῆς ἀνθολογία» τοῦ κ. Περνώ.

Μουσικαὶ συθέσεις ἐδημοσιεύθησαν: Τρεῖς τοῦ κ.
Τ. Ξανθοπούλου, δύο τοῦ κ. Καλομοίρη (Κομμάτια
πιάνον—Τραγούδι γιὰ μιὰ φωνή) καὶ τέσσαρα βιβλία:
Ἡ Κριτικὴ κατὰ τοῦ Ὡδεῖου Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ κ.
Γ. Ἀξιότη, ἡ περὶ Κρητικῆς μουσικῆς καὶ ὁρχήσεως
τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ κ. Γ. Χατζηδάκη, τὰ «Δημιῶδη

ἄσματα» τοῦ Κ. Ψάχου καὶ ὁ «Ἀπόλλων μουσηγέτης» τοῦ κ. Παχτίκου.

Ἄλλαι ἐκδόσεις: Δ' τόμος Ρητορικῶν λόγων τοῦ κ. Μιστριώτη, τὰ «Ἐμμετρα καὶ πεζὰ» τοῦ Τυμφρηστοῦ (Παπαδοπούλου).

Ἡμερολόγια ἐξεδόθησαν 11. Τὸ Μακεδονικόν, Ἑπτανησιακόν, Σπαρτιατικόν, Ἡπειρωτικόν, Μικρασιατικόν, τοῦ Σκόκου, Ἑγκυκλοπαιδικόν, Κρητικὴ Στοά, «Φιλοκάλου Πηνελόπης», «Ἐπιστημονικῆς Ἠχοῦς» καὶ Σατάν (Κωνσταντινουπόλεως).

Ἑφημερίδες νέαι ἐξεδόθησαν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος αἱ ἐξῆς: «Ἑφημερίς» (Κάϊρον), «La Nouvelle Grèce» (Παρίσιον), «Les Nouvelles de Grèce», «Δαναΐς», «Φρουρός», «Σατυρικὴ ἐπιθεώρησις», «Σατυρικὴ ἐφημερίς» (Ἀθήναι), «Καιροί» (Σμύρνη).

Ἐκ τῶν ξένων νέων ἐφημερίδων τὸ «Exelsior» ἔσχε ἑκτακτον ἐπιτυχίαν.

Περιοδικά: «Ἑλικών» (Λεμεσός), «Φιλολογικὴ Ἐπιθεώρησις» (Κων)πόλεως), «Ἐπιθεώρησις» (Τραπεζοῦς), «Γαεσία» (Παρίσιον), «Μηνιαία εἰκονογραφημένη Ἀτλαντίς» (Νέα Ὑόρκη), «Ἀσπίς» (Χανία), «Ἄρπα» (Ἄργος), «Ἱπποκράτης» (Κων)πολις), «Χα-

ραυγὴ» (Πειραιεὺς), «Ἀλ' ὅλα» (Κων)πολις), «Ἐρανιστής» (Σμύρνη), «Φιλία» (Σάμος), «Ἐρμής» (Λευκωσία), «Φιλελεύθερος» (Σύρος), «Νεότης» (Σμύρνη).

Ἐν Ἀθήναις περιοδικὰ νέα ἐξεδόθησαν ὁ «Καλλιτέχνης», ὁ «Κοινωνισμὸς», «Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι», «Ὀμηρος», «Ἀράγνη», «Νεωτερισμὸς».

Διεκόπη ἡ ἐκδοσις τῆς «Ψυχῆς», τῆς «Ἀνεμώνης», τῆς «Ἐπιθεωρήσεως», τῆς «Ἐθνικῆς Μούσης», τῆς «Ἀάφνης», τοῦ «ΡΙζοσπάστου», τοῦ «Σεραπίου» Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς «Ἀνατολῆς» τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ὡς φιλολογικὰ γεγονότα δέον ν' ἀναφερθῶσιν ἡ ἐν τῷ Οἰκουμένικῳ Πατριαρχείῳ ὑποβολὴ προτάσεως πρὸς λήψιν μέτρων κατὰ τῶν χυδαίων καὶ αἱ εἰς τὰς αἰθούσας τῆς «Πινακοθήκης» φιλολογικαὶ καὶ καλλιτεχνικαὶ προεστερίδες.

Σύλλογοι νέοι ἰδρύθησαν ἐν Ἀθήναις ὁ τῶν «Φίλων τῆς ἱστορίας», ἡ «Φοιτητικὴ Συντροφιά», ὁ «Λογοτεχνικὸς Σύνδεσμος», ἐν Ζακύνθῳ ὁ «Κατὰ τῶν δημοτικιστῶν», διελύθη δὲ ὁ «Σύνδεσμος τῶν συντακτῶν ἐφημερίδων» καὶ ἄλλα μικρότερα σωματεῖα, ζήσαντα ἐν συγκρίσει.

ΔΙΚ.

Ο ΚΥΚΛΑΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ἡ Ἀγγλικὴ Ἀρχαιολογικὴ Σχολὴ ἐπαναλαμβάνει τὰς ἀνασκαφὰς τῆς εἰς τὸ σημεῖον Φυλακοπῆ τῆς βορειοανατολικῆς ἀκτῆς τῆς Μήλου, ὅπου αἱ προηγούμεναι ἐργασίαι τῆς, αἱ διεξαχθεῖσαι κατὰ τὰ ἔτη 1896—99, εἶχον ἀποδώσει ἄριστα ἀποτελέσματα.

Ἡ Φυλακοπὴ εἶπε ἀναμφιβόλως τὸ σπουδαιότερον τῶν προϊστορικῶν σημείων τῶν Κυκλάδων. Αἱ παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς ἀναληφθεῖσαι ἐργασίαι ἔφερον εἰς φῶς τρεῖς πόλεις. Ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὴν ἀρχαιότεραν περίοδον τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ Αἰγαίου, ἡ δὲ τελευταία ἐγκατελείφθη παρὰ τῶν κατοίκων τῆς κατὰ τὴν Μυκηναϊκὴν ἐποχὴν. Ἡ αἰτία τῆς ἐγκαταλείψεως ταύτης θὰ παραμείνῃ πιθανῶς ἄγνωστος διὰ παντός· φαίνεται ὅμως, ὅτι εἶχε λάβει χώραν κάποια αἰφνιδία καταστροφὴ, ἡ ὅποια ἔθηκε τέρμα εἰς κοινωνίαν, ἀναπτύξασαν εἰς τὸ ἀκρότατον ὅριον τὸν πολιτισμὸν τῆς ἐποχῆς τῆς.

Τὰ αἰτία τῆς καταστροφῆς ταύτης ματαίως ἤθελές τις ἀναζητῆσαι σήμερον. Ἡ ἀξίωσις τοῦ ἀρχαιολόγου μᾶς φέρει ἀντιμετώπιον πρὸς τὰ λείψανα κάποιου τρομακτικοῦ δράματος, διαδραματισθέντος εἰς ἐποχὴν κειμένην πέραν τῆς σφαίρας τῆς ἱστορίας.

✱

Ἡ πρώτη πόλις, ἡ ἀνευρεθεῖσα εἰς τὴν Φυλακοπὴν, εἶνε προμυκηναϊκὴ, ἡ δευτέρα ἀνήκει εἰς τὴν παλαιότεραν Μυκηναϊκὴν ἐποχὴν, συμπέπτοισα μὲ τὴν περίοδον τῆς δωδεκάτης Δυναστείας τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς μίσης Μινῶας περιόδου τῆς Κρήτης.

Τοιοῦτοτρόπως ἐξ ὧν τῶν Κυκλάδων μόνον ἡ Μήλος κατέχει μίαν τοποθεσίαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας εὐρίσκονται ἐπὶ τὸ αὐτὸ τ' ἀποτυπώματα ὧν τῶν περιό-

δων τοῦ Κυκλαδικοῦ πολιτισμοῦ, ἀπὸ παιδικῆς του ἡλικίας μέχρι τῆς παρακμῆς του.

Ὁ Κυκλαδικὸς πολιτισμὸς ἔφθασεν εἰς τὸ κατακρῦνον ἐν Μήλῳ καὶ ἐν Κρήτῃ. Ἐκ τῶν γενομένων ἀνασκαφῶν ἐτέθη ἐκτὸς πάσης συζητήσεως τὸ γεγονός, ὅτι ἐφίσταται μεγάλη συνάφεια μεταξὺ τῶν δύο νήσων, ὅταν ὁ Μινῶας πολιτισμὸς εὐρίσκετο εἰς τὸ ζενίθ.

Ἡ ναυτιλία καὶ τὸ ἐμπόριον ἤκμαζον εἰς τὴν Μήλον ἀπὸ τῆς νεολιθικῆς ἐνὶ ἐποχῆς καὶ ἐξηκολούθουν ἀκμάζοντα μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ χαλκοῦ, οὐδεμία δὲ ἀμφιβολία, ὅτι ὠφείλοντο εἰς τὴν ἐν Μήλῳ παρουσίαν τοῦ ὀψιανοῦ λίθου, ἐξ οὗ ἐπρομηθεύοντο ἡ Τρεῖς, ἡ Κρήτη καὶ ἡ Αἴγυπτος.

Μάχαιραι τῆς Μήλου, ἐποχῆς νεολιθικῆς, εὐρίσκονται καὶ εἰς τὰς τρεῖς σπηλίας γῶρας, εὐρίσκονται δὲ ἐπίσης καὶ ἀγγεῖα τῆς Μήλου, νεωτέρας ὁμῶς ἐποχῆς, εἰς τὴν Κνωσσόν.

✱

Τὰ λατομεῖα τοῦ ὀψιανοῦ λίθου εἶνε ἐσπαρμένα ἀκόμη μὲ θρύμματα καὶ τεμάχια τοῦ λίθου τούτου, τὰ ὅποια ἀφείθησαν ἐκεῖ παρὰ τῶν ἐργατῶν τῶν λατομείων, οἱ ὅποιοι ἐλάξευσαν ἐντὸς αὐτῶν τὰς πέτρας, ὅταν ἡ Μήλος ἦτο ἡ κεντρικὴ ἀγορὰ τοῦ προϊόντος τούτου, πρὸ τοῦ ἔτους 3000 π. Χ.

Ὁ ὀρειχάλκος δὲν ἀντικατέστησε τὸ προϊόν τοῦτο καθ' ὅλοκληρίαν, διότι ὁ ὀψιανὸς λίθος ἐχρησιμοποιοῦτο καὶ κατὰ τὴν χαλκινὴν ἐποχὴν. Ἀντικείμενα ἐκ πυρριτοῦ λίθου, ἐξ ὅσπου, ἐξ ἐλεφαντόδοντος, ἐκ μολύβδου, χαλκοῦ, μαρμάρου καὶ στεατῆς, ἐπίσης δὲ καὶ ἀγαλμάτια ἐξ ὀρειχάλκου καὶ τινα ἔργα κεραμικῆς, ἐβλήθησαν κατὰ πολὺ τοῖς ἀρχαιολόγοις εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν σχέσεων τῆς Μήλου μετὰ τῶν Μυκητῶν.

Ἐν ἐκ τῶν ἀναληφθέντων ἀντικειμένων, εὐρισκόμενον ἦδη εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον, ἔχει μεγάλην ἀξίαν καλλιτεχνικὴν. Εἶνε δὲ τοῦτο τεμάχιον ζωγράφου χρωματισμένον μὲ τέσσαρα χρώματα καὶ παριστῶν χελιδονόμορον τοῦ Αἰγαίου.

Καίτοι ἡ ρυθμικὴ κίνησις τῶν ἀναπηδῶντων ἰχθύων